

Ur en gammal B.T.

BORÅS TIDNING TORS DAG 29 NOVEMBER 2012

Succé för luftskyddsdagarna

Lördagen den 16 och söndagen den 17 november 1940, då andra världskriget pågått sedan september 1939, arrangerades så kallade luftskydds dagar i Borås.

BORÅS DÅ

Bakom arrangemanget stod luftskyddsföreningen i Borås med omnejd. Direktören och kommunalmannen Axel Nylander var dess ordförande och starke man. Föreningen hade bildats i slutet av 1930-talet, då krigsmolnen hopade sig över Europa. Den hade sedan sin start bland annat ivrat för att skyddsrum skulle byggas. Den hade också drivit en insamling bland företag och enskilda för att köpa några luftvärnskanoner till försvar för Borås och bygden däromkring. Civilförsvaret skulle senare överta mycket av föreningens arbete.

Kanoninsamlingen hade inbringat över 460 000 kronor. För dessa hade köpts sex luftvärnsautomatkanoner av A-B Bofors. Vid en enkel ceremoni på lördagseftermiddagen på Stora Torget, där kanonerna stod uppställda, överlämnades dessa av Axel Nylander till svenska statens representant general Harald Malmberg, chef för västra militärområdet. Denne tackade och lovade att kanonerna skulle användas just till försvaret av Borås med omnejd. Som centrum för Sveriges textil- och beklädnadsindustri bedömdes Borås och Viskadalen vara ett troligt fientligt anfallsmål i händelse av krig.

Efter ceremonin på torget kunde en stor och intresserad allmänhet bese de tre stora skyddsrummen i centrala Borås; i Stadsparken, Krokshallsberget och vid

På första bänk general Harald Malmberg och Axel Nylander då lv-kanonerna överlämnades 16 november 1940.

BILD STADSARKIVET

Västerlånggatan mittemot elverket.

Söndagens stora evenemang var den långa kortege som med en väldig fanborg och regementets musikkår i spetsen drog fram genom Borås centrum till Krokshallsstorget. I den deltog soldater, lottor, landstormsungdomar, röda korsare, luftskyddsmän från de större industrierna, inalles omkring 4000 personer. På Krokshallsstorget hade över 10 000 människor samlats för att ta emot kortegen. Där hölls korum varefter följde ett fingerat luftanfall mot Borås, som naturligtvis avväjdes med hjälp av de nyinköpta kanonerna. Därpå följde olika luftskyddsövningar som leddes av Per Lundgren, brandchef i Borås.

Under de två luftskyddsdagarna, då allmän flaggning var rekommenderad, bjöds boråsarna lättsammare programinslag. Så gav läroverkets orkester och kör en konsert i skolans aula på lördagskvällen. Samtidigt var det en soaré i teatern i stadsparken med bland annat sång, musik och frågesportsturnering mellan tremannalag (i finalen vann "Rådhuset" och "Banken"). På Folkan hölls sent på kvällen en jazzkonsert med Olof

Sylmés 12-mannaorkester och med "swingsong" av miss Diana Miller. Det var dans på Hotell Borås, Stads- hotellet, Grand Hotell, Friggahallen och i Folkets park. Alla tillställningarna drog fulla hus.

Luftskyddsdagarna i november 1940 avslutades på söndagskvällen med en stor galaföreställning i det nya badhuset, invigt 1939, som låg i korsningen mellan Järnvägs- och Kungsgatorna. Kvällens regissör och värd var ingenjör Zschiedrich, som uppträdde i bländvit amiralsuniform. På programmet stod till exempel dragkamp, simtävlingar, polomatch, manekänguppvisning. Hotelldirektören Sven-Erik Samuelsson sjöng en hemvärnssång med text av Lars Helander, ABF:s manskör Sveriges flagga.

Luftskyddsdagarna blev en succé. "De formades till en värdig och ståtlig propaganda för luftskydd och hemortens värn. Samtidigt erhöll Borås med omnejds luftskyddsförening betydande inkomster." Så formulerade sig i en tackannons föreningens arbetsutskott Axel Nylander (h), Robert Nilsson (s) och Tore G. Wärenstam (h).

LARS SUNDIN